

తెలుగు / TELUGU

పేపరు II / Paper II

(సాహిత్యం) / (LITERATURE)

నిర్ణీత సమయం : మూడు గంటలు
Time Allowed : Three Hours

గరిష్ట మార్కులు : 250
Maximum Marks : 250

ప్రశ్నాపత్రం నిర్దిష్ట సూచనలు

ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయడానికి ముందు దయ చేసి క్రింది పేర్కొన్న ప్రతి సూచనను జాగ్రత్తగా చదవండి :

ఇక్కడ ఎనిమిది ప్రశ్నలను రెండు భాగాలుగా విభజించడమయ్యింది.

అభ్యర్థి మొత్తం మీద ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

ఒకటి, ఐదు ప్రశ్నలు తప్పనిసరి మిగిలిన వాటిలో ఏ మూడిటికైనా ప్రతి భాగంనుండి కనీసం ఒక ప్రశ్నను ఎంపిక చేసుకొని రాయాలి.

ప్రతి ప్రశ్నకు లేదా ప్రశ్నలోని విభాగానికి కేటాయించిన మార్కులు ఆ ప్రశ్న వక్కనే సూచించడమయ్యింది.

సమాధానాలు తప్పనిసరిగా తెలుగులోనే (తెలుగు లిపిలోనే) రాయాలి.

ప్రశ్నలలో సూచించబడిన పదపరిమితిని పాటించాలి.

వరుస క్రమంలో రాసిన ప్రశ్నలే పరిగణనలోకి వస్తాయి కొట్టి వేయక పోతే పాక్షికంగా రాసిన సమాధానాలు కూడ పరిగణనలోకి వస్తాయి. ప్రశ్న-జవాబు లఘు పత్రంలో ఖాళీగా విడిచి పెట్టిన ఏ ఒక్క పుటనుగానీ పుటలోని కొంత భాగాన్నిగానీ తప్పనిసరిగా కొట్టివేయాలి.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Questions no. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **TELUGU (Telugu script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

Q1. ఈ క్రింది పద్య భాగాలను సూచించిన విధంగా వ్యాఖ్యానించండి : 10×5=50

(a) ఈ క్రింది పద్యంలోని భావి కథార్థవ్యంజకమైన భావాన్ని, అక్షర రమ్యతను ఆవిష్కరించండి : 10

అతిరుచిరా గతుండయిన యాతనికిన్ హృదయప్రమోదమా
తతముగ నవ్వనంబున లతాలలనల్ మృదులాసి లాప వ
ర్జిత కుసుమాక్షతా వళులు సేసలు వెట్టిన యట్టిరైరి సం
పత దళినీ నినాద మృదుభాషల దీవన లోప్ప నిచ్చుచున్

(b) ఈ క్రింది పద్యంలోని వాక్యరచనా శిల్పాన్ని, శబ్ద ప్రయోగ వైచిత్రిని వివరించండి : 10

పగ యడగించు టెంతయు శుభం, బదిలెన్స, యడంగునే పగం
బగ ? వగ గొన్న మార్కొనక పల్కక యుండగా వచ్చునే ? కడుం
దెగ మొదలెత్తే షోవక బగ దీర్పగ వచ్చిన గ్రౌర్యమొందు, నే
మిగతి దలంచినం బగకు మేలిమి లేమి ధ్రువంబు గేశవా !

(c) ఈ క్రింది పద్యంలోని అలంకార విశేషాలను సమీక్షించండి : 10

పాటలాంశు జటాభార భాసురుండు
భార్గవుడు వోలె నోలాడె భాస్కరుండు
రాగరక్తచ్ఛటా నిర్వర ప్రపూర్ణ
చరమ సంధ్యా శమంత పంచక నదముల

(d) ఈ క్రింది పద్యం ద్వారా స్త్రీ హృదయంలోని భావావేశాలను కవి ఏవిధంగా ఆవిష్కరించాడు : 10

అపుడు మనంబులోన ననయంబుఁ బతిం దలపోసి, యిట్టి ఘో
రపుఁ చెనువాన నెట్లయితో ప్రాణవిభుండ యటంచు నీకు బా
పపు బువు దోట పాట్లెచటఁ బ్రాప్తములయ్యె నటంబు, నెంతయు
న్విపుల తరార్తిఁ జేడ్చుచు నింగిఁ బొరింబొరిందొంగి చూచుచున్

- (e) ఈ కింది పద్యాన్ని పారాణిక దృష్టితో వ్యాఖ్యానించండి : 10
 కదలకుమీ ధరాతలమ, కాశ్యపిఁబట్టు, ఫణీంద్ర భూవిషా
 సృదులను బట్టు, కూర్మమ రసాతల భోగి డులే కులే శులన్
 వదలక పట్టు, ఘృష్టి ధరణీ ఫణి కచ్చప పోత్రి వర్గమున్
 బొదువుచుఁ బట్టుడీ కరులు, భూవరుఁడీశుని చాప మెక్కిడున్
- Q2.** (a) దుష్కృత చరిత్రలో నన్నయ గారి నానా రుచిరార్థ సూక్తి నిధిత్వము ఎంత
 వరకు సార్థకమైనదో విశదీకరించండి. 20
- (b) శ్రీకృష్ణరాయబారంలో తిక్కన ప్రదర్శించిన పాత్రల మానసిక సంఘర్షణలను
 విశ్లేషించండి. 20
- (c) మొల్ల రామాయణం అవతారిక ద్వారా కవయిత్రి హృదయాన్ని
 ఆవిష్కరించండి. 10
- Q3.** (a) ఆంధ్రనాయక శతకంలో కవి చూపినవ్యంగ్యవైచిత్రిని వివరించండి. 20
- (b) గుణనిధి కథద్వారా శ్రీనాథుని వర్ణనా నైపుణ్యాన్ని ఆవిష్కరించండి. 20
- (c) శాలీనుని పాత్రను మనస్తత్వశాస్త్ర నేపథ్యంలో విశ్లేషించండి. 10
- Q4.** (a) తెలుగు రామాయణాలలో మొల్ల రామాయణ వైశిష్ట్యాన్ని తెలపండి. 20
- (b) సుగాత్రి శాలీనుల కథలో పింగళిసూరన ప్రదర్శించిన అపూర్వ
 కథాసంవిధానవైచిత్రిని విశదీకరించండి. 20
- (c) శ్రీకృష్ణ రాయబార ఘట్టం ద్వారా తిక్కన భారతీయ తత్వాన్ని ఆవిష్కరించిన
 తీరును సమీక్షించండి. 10

SECTION B

- Q5. (a) ఈ కింది పద్యంలో కవి ఆవిష్కరించిన వ్యంగ్యార్థ రసభావతీవ్రతను వివరించండి :

10

హృదయము తేని లోకము సుమీయిది మాపుల బశ్చిమంబుగా
నుదయము తూర్పుగా నడుచు చుండు సనాతన ధర్మ ధేనువుల్
పిదికిన పాలు పేదకు లభింపవు శ్రీగలవారి యాజ్ఞలోఁ
బెదవి గదల్చ జాల రరవింద భావ ప్రముఖామృతాం ధముల్

- (b) ఈ కింది పద్యంలోని భావాన్ని భావకవితా లక్షణాలతో సమన్వయించండి :

10

మీరు మనసారగా నేడ్వనీరు నన్ను
నమ్మ విడువుడు ! ఒక్కసారి నన్ను విడిచి
నంత నేకాంతయవనికా భృంతరమున
వెక్కివెక్కి రోదింతును, వెసువు లేక
విరతిలేక దుర్బరశోక విషమగతు
లేడ్చివైతు, ఎలుగెత్తి యేడ్చి వైతు
ఈమహాదానంద వీచికాస్తాను డోలి
కాగ్రములనింక నేనాట్యమాడలేను

- (c) ఈ కింది గేయంలోని మార్క్యస్టు దృక్పథాన్ని సమీక్షించండి :

10

పదండిముందుకు ! పదండి త్రోసుకు !
మరో ప్రపంచపు కంచు నగారా
విరామ మెరుగక మ్రోగింది !
త్రాచులవలెనూ, రేచులవలెనూ

ధనంజయునిలా సాగండీ !
కనబడ లేదా మరో ప్రపంచపు
అగ్ని కిరీటపు ధగ ధగలు,
ఎర్ర బావుటా నిగనిగలు,
హోమ జ్వాలల భుగభుగలు

- (d) ఈ కింది కవితా ఖండికల ద్వారా పాత్రల భావోద్వేగాన్ని కవి ఏవిధంగా
ఆవిష్కరించాడో వివరించండి :

10

ఆమె ఆక్రందనము విని కా
టయ్యవేముని గుండె నేలను
చీల్చుకొని ఉప్పొంగిపడివ
చ్చెను కవోష్ణాశువుల ధారలు

అతడు దుఃఖించకము చెల్లీ
యనుచు ఆశ్వాసించు చుండెను
ఆమె 'అన్నా' యనుచు ఆతని
అడుగులంబడి యేడ్చు చుండెను

- (e) ఈ కింది పద్యంలోని కవిహృదయాన్ని ఆవిష్కరించండి :

10

శిలవోలేన్ గదలంగ లేక హృదయ స్నిగ్ధార్థ సద్భావనా
ఖిల చైతన్యడనై పురావిదిత వేంగేపూజ్య సామ్రాజ్య గా
ధల యోజించుచు నాంధ్రపల్లవ నరేంద్ర శ్రీయశస్సుంభమున్
బలె నిల్చుంటిన యీపవిత్ర ధరణీ భగంబునందీ గతిన్

- Q6.** (a) కర్పూర వసంతరాయలు ఖండ కావ్యంలో నారాయణ రెడ్డిగారు ప్రదర్శించిన నాటకీయ శిల్పాన్ని, సంవాదాత్మక శైలీ విన్యాసాన్ని విశదీకరించండి. 20
- (b) అల్పజీవి నవలలోని మనోవైజ్ఞానిక సిద్ధాంతాల ప్రతి ధ్వనులను విశ్లేషించండి. 20
- (c) “కృష్ణ పక్షం కరుణ రసాత్మకమైన కావ్యం” అని చెప్పే విమర్శనాభిప్రాయాన్ని సమీక్షించండి. 10
- Q7.** (a) గురజాడ దృక్పథంలో మహిళ అంటే ఏమిటో నిర్వచించి వారి కథల్లోని మహిళా చెత్తెన్యాన్ని విశ్లేషించండి. 20
- (b) మహా ప్రస్థానంలోని పురాణ ప్రతీకలను పేర్కొని శ్రీశ్రీ వాటిని వర్తమాన సమాజానికి ఏవిధంగా అన్వయించాడో వివరించండి. 20
- (c) ఆత్రేయ యన్.జి.ఓ. నాటకం ద్వారా మధ్యతరగతి మందభాగ్యుల జీవితాల్లోని సంఘర్షణలను ఆవిష్కరించిన తీరును వివరించండి. 10
- Q8.** (a) గబ్బిలం కావ్యం రచించడానికి జాషువా గారిని ప్రేరేపించిన అంశాలను పేర్కొని తెలుగు సాహిత్యంలో గబ్బిలం వైశిష్ట్యాన్ని విశదీకరించండి. 20
- (b) విశ్వనాథవారు ఆంధ్ర ప్రశస్తిలో ఆంధ్రుల గతవైభవాన్ని స్మరించుకొని నేటి తరాన్ని ఉద్బోధించిన తీరును విశదీకరించండి. 20
- (c) మహిళాబ్యుదయానికి సంబంధించి వివిధ ప్రాంతాలలో వివిధరంగాలలో ఏర్పడిన పరిణామాలను అంచనావేసే కొలమానాలుగా శారదలేఖలను విశ్లేషించండి. 10